

Хроника Currents Actualités

EURETHNO u 2010. godini

Euretno-mreža naučne i tehničke saradnje u istoriji i etnologiji Evrope Saveta Evrope (EURETHNO de la F.E.R.-Fédération Européenne des Réseaux du Conseil de l'Europe: **Réseau Européen de Coopération Scientifique et Technique en Ethnologie et Historiographie Européennes**) održala je **11. i 12. septembra 2010.** godine 25. redovni godišnji skup u malom mestu Somijer u okolini Monpelijea. Osnivač mreže EURETHNO, profesorka emeritus Žoselin Bone, okupila je predstavnike Mađarske, Belgije, Kipra, Rumunije, Francuske, Poljske, Italije i Srbije na skupu *Bergers et pâtres d'Europe, pratiques et fêtes*.

Domaćin ovog skupa stavio je pred učesnike jos jedan zadatak da iz svojih sredina donesu i odgovarajući filmski materijal. U dva dana skupa izneti su zanimljivi referati koji su analizirali pastoralnu kulturu, svakodnevni život, sezonske aktivnosti, ishranu, zanatske delatnosti, muziku i praznike. Filmski materijal koji pokriva *put vune u Evropi* biće dostupan naučnoj javnosti na sajtu koji pripremaju organizatori skupa u Somijeru. Učesnici skupa imali su retku priliku da se upoznaju sa zanatskom delatnošću specifičnog veza u Kalvisonu i kuturnog nasleđa Somijera i Kalvisona u regiji Monpelija.

Moje učesće na ovom skupu pomoglo je Ministarstvo za nauku Republike Srbije, kao i Muzej Staro selo u Sirogojnu, koje mi je ustupio film *Obrada vune*

u prošlosti. Tema mog saopštenja bila je "*Sirogojno style*": *production et distribution d'objets / produits artisanaux en laine*.

Na redovnoj godišnjoj skupštini Mreže usvojen je moj predlog da Filozofski fakultet u Beogradu i Muzej Staro selo u Sirogojnu 2013. godine budu domaćini 27. skupa naučne mreže EURETHNO sa temom *Materijalna kultura, zanati i invencija tradicije*.

Senka Kovač

Студентска теренска пракса – Сирогојно 2010.

У периоду од 5. до 10. јула 2010. године у селу Сирогојно и околини одржала се теренска пракса намењена студентима завршне године етнологије и антропологије. Ова теренска пракса део је вишегодишњег пројекта под називом "Мода у социјализму: пример ручне трикотаже 'Сирогојно'", који реализују Музеј на отвореном Старо село у Сирогојну и Одељење за етнологију и антропологију Филозофског факултета у Београду. Координатори овог пројекта су мр Данијела Велимировић, асистент на Одељењу за етнологију и антропологију и мр Бојана Богдановић, в.д. директора Музеја на отвореном Старо село у Сирогојну. Сарадници на пројекту ове године били су кустоси мр Јелена Тоскић и Дра-

ган Цицварић. Од велике помоћи за организацију теренског истраживања били су Владимирка Поповић и Драган и Млађен Стаматовић.

У теренском истраживању учествовали су следећи студенти који су похађали курс Национална етнологија – одевање: Маја Иљовски, Милан Панић, Милош Ђуровић, Сања Грозда, Ива Костић и Јована Маретић. Студенти су били смештени у Конацима Музеја на отвореном Старо село у Сирогојну. Средства за смештај, храну и трошкове превоза у потпуности је обезбедио Музеј.

Овогодишња истраживачка тема носила је назив "Жене и неформална економија: израда копија 'Сирогојно' бренда". У току шестодневног истраживања интервјуисано је 19 плетиља укључених у производњу копија овог реномираног бренда из времена социјалистичке Југославије (дванаест плетиља из Сирогојна, две из Равни и пет из села Жељине). Такође су интервјуисане и две испитанице које се истовремено баве и плетењем и продајом копија, а чији се продајни простор налази на пијаци смештеној непосредно пред улазом у Музеј на отвореном. У циљу прикупљања података о новом систему организације производње, дистрибуције и продаје плетених производа разговори су вођени и са две испитанице и једним испитаником, који имају вишегодишње искуство у овом послу. Циљ истраживања био је утврђивање броја жена укључених у производњу копија "Сирогојно" цемпера, те узрока њиховог изласка из сфере

формалне економије. Исто тако истраживање је требало да утврди степен организованости производње копије ове модне марке, те последица које ова производња има по оригиналну робу (од умањења економског добитка предузећа "Sirogojno Company" које наставља производњу оригиналних продуката од исландске вуне до подривања симболичке вредности марке). Осим тога, истраживање је имало за циљ да утврди и спремност плетиља и организатора производње копија да изађу из зоне сиве економије и отпочну легалну производњу нове модне марке. Материјал са теренског истраживања биће документован у писаној, аудио и видео форми.

У току боравка у Сирогојну студенти су посетили Музеј плетиља који се налази у власништву "Sirogojno Company". Љубазношћу Драгана Цицварића студенти су обишли и сталну поставку Музеја на отвореном Старо село у Сирогојну. Осим тога, 7. јула присуствовали су и свечаном отварању изложбе "Сирогојно. Људи. Дела" ауторке Светлане Ђалдовић, кустоса овог Музеја.

Овогодишња теренска летња пракса представљала је свима драгоцену искуство. Док су неки студенти "пробијали лед" упознајући се са техникама антрополошког истраживања, други су продубљивали своја теренска искуства и употпуњавали знања о начину документовања исказа испитаника.

Данијела Велимировић